

ادبیات کمونیستیکو علمی

هفته لقی سیاسی ، ادبی ، علمی غزته در

جلد : ۳

سنه : ۲ ۱۵ رجب ۱۳۳۶ : جمعه ایرتسی ۲۷ نیدان ۱۹۱۸ نوامبر ۳۴ — ۶۵

احمال افکار

صو ماضی ، صو حال ، صو استقبال

هنوز مکتب سلطانیده طلبه ایدم . بر هفته ، اذنسز قالدیغمدن قلاسیقلردن مشهور
[بوسوئه] نك - تاریخ کائنات اوزرینه نطق - عنوانلی اثرینک بر بیوک قسمنی او قودم .
پازار ایرتسی کونی ، محترم معلمی بولوب اوکا دیدم که :

— [بوسوئه] بی مطالعه ایتدم . سز و بتون عالم بوکا مشهور دیوردیکز . لغت
کتابلرینه وارنجیه قدره اثر بو آدمک داهی اولدیغنی یازیور . لکن ، عفو کزه مغروراً ،
موسیو ، ذات عالی کزه مطالعه می آچیقجه سویلیهیم : سز بزه جمله لار کز قیصه اولسون
دیورسکز ، بوداهی اوتوز بش سطرلق جمله لار ، زنجیرله عبارلر ترتیب ایدیور . سز
بزه فکر کز صریح اولسون ، صاقین (ره طور یق) یاپمه ییکز ، اصلا مجردات و عندیات
ایله اوغراشمه ییکز ، هر شیده اسرار آمیز و محیر الذکا اسباب و حکمیات آرامه ییکز ؛
کی نصیحتلر ویریورسکز . حالبوکه [بوسوئه] ده بونلردن بشقه بر کرامت کورده مدم .
او حالده ، استاد عزیزیم ، سزدن رجا ایدرم شوسؤاللر مه جواب ویریکنز : بنده [بوسوئه]
کی اوزون و مسلسل جمله لار یاپه ییم می ، بنده ، تاریخچه مشغول اولور کن (ه تافیزیق)

بونلر اویله قیرضی کتابه باقمیله اوکره نلش شیلردن دکلدر . سنه لرجه تدقیق ایله طوبیلا نلش وئانقدردر . رضا بکه مأخذ اسمی ویرمیورم . صوگ جوابی نهایت بولدقدن صوکره بو حقایق کنیدیسه آریجه ایضاح ایده جکم . اوزمان کوریله جکدرکه رضا بک مدلرک عرقلری و لسانلری کی سیالریخده بیامیرر . شمدیلاک بوقدر کافی . کله جک نسخه کزده کنیدیسنه مفصلاً جواب ویرم جکم . اک صبیحی احتراماتک قیروانی رجا ایله - سوزه ختام ویریورم . محترم و ممتاز ادیبز !!

سالمی رفعت

زردشت مسئله سی

ادیب محترم ابن الرفعت سالمی بک افندی یه

محترم افندم

شیعیدی مشهور (راولینسن George Rawlinson) ی ، ذات تحریرانه کزده تقدیم ایدیورم بو آدیجنز ، اویله اداره دولته متعلق مهم مأموریتلرده بولونماشدی ؛ یالکوز (اوقسفود Oxford) دارالفنوننده - ایچه بر زماندنبری - تاریخ قدیم معلمی ایدی . حکومات قدیمه دن بش بویوک سلطنت [یعنی کلدانی ، آشوری ، بابلی ، مه دیو پارس ایمپراطورلری !] حقنده غایت معتبر برأش وجوده کتیرمشدر . بو اثر دوت بیوک جلد تشکیل- ایدر ؛ ایکی بیگ ، کسور صحیفه لک بر کتابدر ، و بک چوق رسملرله ، بر خیلی خریطه لری شاملدر . سزک کی اونه دنبری مهم امور ایله مشغول بولونان ذوات کرامتک بویله قونجه مان وصیقینتی لی (مدرسه کتابلری) نه وقت صرف ایده میه جکلریخی - اول اصرده - دوشونه مه دیگمه تأسف ایدیورم . دوشونه بیلسه یدم سزی معذور کوره بیله جک ایشم . هر حالده فرصت دوشمش ایکن بو ذاتک دخی ایرانیلر (یعنی مه دلرله پارسی لر) حقنده ویردیکی معلوماتی حفظ ایدوب حقیقی اوکره نیرسه کز ، ینه بر شی در ؛ بویله بویله - انشالله ایلریده - ایچه معلومات صحیحه ایدیتک ممکن و حتی میسر اولور . اونک ایچون ، شیعیدی (راولینسن) ی ای دیگله بیگز افندم ؛ بن سوریله میورم ، کتاب سویلو یور ؛ سلطنت پارسی تاریخنه منحصر اولان دردنجی جلدک اوچونجی بابنک ، موضوعی [پارس ملتک سبیحی سی ، اطوار و عاداتی ، البسه سی الی آخره ! . dress etc. of the people و charcier, manners and customs] در ؛ فقط بو خصوصات حقنده مؤلفک - تحقیقات جدید و وثائی مادییه استناداً - ابراز ایتدیکی دلائل متنوعه و متسلسله ، آنجق واسطه در ؛ بر دعوائی اثبات ایچون (راولینسن) بو صحیفه لری یازیور ، اصل دعوا : [پارسلر ایله مه دلرک عینیتی ! . Identity of Persians II.] در . هم بو ادعای ، بر قضیه صورته افراغ وارجاع ایتدکدن صوکره ، مؤلف ، او (جمله phrase) یی صحیفه نک اک بالاسنه یازوب آصمشدر . یعنی شویله :

(Chap. III. Identity of persians with Medes. (P. 103)

صوکره :

(باب ۳ = Chapter III.)

کلیور ، وای بابک موضوعات خصوصیه سنه دأثر بر کوچوک فهرست دخی ویریایور .
 آکلیوری سکز ؟ . . هیچ اولمازسه بو سفر ، (روولینسن) ک بر مهم صحیفه سنی کندی
 کوزلریکزه کورویورمیسکز ؟ . ابن رفعت ساح بک افندی ! . . یوقسه بوتون دوستارله برابر
 ذات عالیگری ده - بزم باب عالی ده کی فالجی دکاننده - برچای ضیافتنه دعوت ایدوب صحیفه بصحیفه
 (روولینسن) ی آچوب کوستریم ، و بر رمل آتهرق - عاقبتکیزک نه اوله جغنی - خبر ویره می ؟
 نه دیر سکز ؟ . .

هله شو صحیفه لری (متن و ترجمه سیاه برابر) عرض ایدیم ده ، مشرب ظرافتکزه موافق سوز
 سویله مک ایچون یالکیز وقت دکل ، البت هم کوزل بر وسیله ؛ همده بحق بر فرصت اله کچه جکدر .
 (لافونته یین Lafontaine) دیورکه :

[اک صوکره کولن ، ایی کوله جکدر ! Rira bien qui rira le dernier .

بو مهم سوزی اونو تمایکیز رجا ایدرم ؛ کولک زمانی ده کله جکدر .

باقیکز ؛ (متن lexe) بودر ؛ پارچه پارچه ترجمه ایدیورم که دها ایی آکلیه سکز ! .

The ethnic identity of the persian people with the Medes, and the inclusion
 of both nations in that remarkable division of the human race which is
 known to ethnologists as the Iranic or Arian, have been maintained in a
 former volume) (۱)

حرفیاً ترجمه سی :

[پارس قومک مه دلره عینیت ملیه سنه (*) . . و عرق بشرک - ته تنولوغ (**) لرجه -
 ایرانی یا خود آریانی دیه معلوم اولان قسم مهمنده ، او ایکی ملتک ده داخل بولوندوغنه دأثر ،
 (بوندن اولکی جلده) بر ادعا کوتشمدم .]

To the arguments there adduced it seems unnecessary to add anything
 in this place, since at the present day neither of the two positions appears
 to be controverted.

[اوراده (یعنی اوچونجی جلده !)] اقامه ایدلش اولان دلائله بوراده بر شی علاوه ایتک
 لزومسز کورونور . او زماندن بو گونه قدر هر ایکی وضعیتک (یعنی کرک پارس لری کرک مه دلرک
 وضعیت عرقیه سی نک) موقع مناقشه یه دوشورولامش اولدوغی تبین و تظاهر ایدیور .]

[۱] اولکی جلد دیدیکی ، اثرک اوچونجی جلده درکه اوراده بالخاصه مه دلرک تاریخندن اوزون
 اوزادی به بحث ایدلش و قرآبی اثبات ایدر بر چوق و ثنائی مادیه دن ماعدا ادله لسانیه دخی ایراد
 اولونمشدر . اوکاده کله جکز .

[*] عینیت ملیه تعبیرینه دتت ایسترم ! .

[**] (ethnologue) ته نوغرافی عالی دیمکدرکه اقوام و مالی علمی ایله اوغراشیر .

[It is admitted generally, not only that the Persians were of the same stock with the Medes, but that they formed, together with the Medes and a few other tribes and peoples of less celebrity, a special branch of the Indo-European family - a branch to which the name of Arian may be assigned, not merely for convenience sake but on grounds of actual tradition and history.]

حرفیاً ترجمه می :

[پارسی لړك يالکز مه دلره عینی کوتو کدن (یعنی عینی اصلدن !) اولد لړی دکل، مه دلره و اونلردن دها آز شهرته نائل اولش دیگر بر قاج اقوام و قبائل ایله برابر - هند و اوروپائی نامیله - خصوصی بر عائله تشکیل ایتد لړی دخی علی العموم مسلماندر . بو عائله او یله بردال درکه - یالکز اعتباراته (*) رعایت ایچون دکل فقط او زمانک تاریخی و عنعنات اساسیه نه بناء - اوکا آریانی اسمی تخصیص ایدیله بیلیر .]

بوراده (روولینسن) بر حاشیه ایله شو ادعائی تأیید ایچون سویله د لړی بعض و نائق ایله ایضاحه لزوم کورویور .

[زند آوه ستا Zend-Avesta ده (ایلک واک کوزل قطعه لر و مملکت لر) یعنی یزدانک ملت خصوصیه سنک اصل وطنی (آریانه م و آته یو Arianem vaejo) اولق اوزره کوسترلشدر . بو کله لړك معناسی (آریانی لړك منشأی) دیکندر . (هرودوت Hérodote) . کوره : (کندی زماننده کی مه دلر - بوتون مال مجاوره طرفندن - آریانی لرنامیله یاد اولونورلر) مش . (دارای هشتاب Hystaspis Darius) ک (بهستون Behistun) آبدیه سنی وجوده کتیرمک ایچون خدمتده قوللاندینی (سنک تراش Sculptor) ، زاغروش جوارینک یرلی (سکیت لر Scyths) ینه آکاتیورکه او طاشلر اوزرنده کی یازیلرده پک زیاده اسمی و بحثی کچن (آهورامازدا) (آریانی لړك الهی در) . الی آخره ! . الی آخره ! . . .]

حاشیه نك تکمیلنی نقل ایتمک دن صرف نظر ایدیورم، چونکه بوندن اول سوزلرینی ینه بودعواده استشهاداً ذکر ایتش اولدوغم اصریقالی مورخ (قله ی Clare) اونلری عیناً (روولینسن) ک بو اثر مشهورندن تاریخنه آلمش درکه بنده کچن هفته ترجمه سنی ویرمشم . تکراری عبث اولور . بو قدرینی ایراد ایدیشمه ده سبب (روولینسن) ک بوتون مورخین ایچون اکمهتیر بر مأخذ معلومات اولدوغنی کوسترمکندر .

بو عالم متخصصک ده مین بر سوزی کچدی که - اولانجه اهمیتی ایله - کوزلریکنزک اوکنه قویق ایسترم ؛ ذاتاً اوندن طولانی ایدی که بر حاشیه جک ایله ته تنولوغ کله سنه بر از اول نظر دقتکنزی جذب ایتمک مجبوریتنده بولونمشم .

(روولینسن) دیورکه (مه دلر ایله پارسی لړك عینی ملیته منسوب اولدوغی و آریانی الاصل بولوندوغی ته تنولوژی علامه سنه معلوم و مسلم) ایش ! . . .

سز ، بکا بر آز تاریخ اقوام ، بر آزده عالم لسان ، بر آزده بیلم نه اوکرتمکه قالدیشان « دونکی ادیب بوکونکی عالم بر - کافی الظهور ابن رفعت ساح بک افندی ! . . سز بو ته تنولوغ تبیینک دائره شمولنه کیره بیله جکمی سکزی؟ سز، بالعکس مه دلرک بورانی المنشأ اولدوغنی ادعا ایتش

و برکت ویرسین بو عجیب ادعایی ده - غزته لرده بو کسک سسله و عظیم شمانت ایله - مدافعه به جسارت کوسترمش ایدیکنز .

اوله بیلیر ! . . ایلک مکتوبمک هنوز مقدمه سنده ایکن دخی سویله مشدم که علم کرسی سنده هر تورلو ادعایه صلاحیت واردر . فقط دلیل ابراز ایتک شرطیه ! . .

حال بویله ایکن ، یعنی ، عرفان عالمده سزک موقع حقیقی کزی عادتاً تعیین ایدن شو :

آن کس که نداند و نداند که نداند ،

درجهل مرکب ابوالدهر بماند ! . .

بیت مشهورک منطوقنجه (جنل مرکب) کریوه سندن قور توله مامقلفکنز مقدر ایکن ، - دعوایی قازامش ایمش سکز کیی - قالقوبده بکا خطاباً :

ای جبهه نزع و تفاخر ، بر آزاکیل ! .

بنلکه بر علاقه سی یوقدر فضیلتک .

هایقیرمه ، طور ، محافظه ایت اعتدالکی

حدت مال ناطقیدر مازمیتک .

دیه ایکی بیت یازمق ، عجباً (عیب) ک هانکی درکه لا قیدیسنه ترجمان اوله بیلیر ، برحالت روحیه نک جلوه سیدر ؟ . . بونی سزدن صور و یورم بک افندی .

فقط شو جهتدن مغرور اوله بیلیرم که نظاماً سوز سویله به بیلمک کیی بر قابلیت عادیه به مظهریت اعتباریله دخی ، طبیعت بی سزک مادونک زده بر اقام شد . لکن استانبول قالدیرملرنده طوغرو یورویه بیلمکدن نجه دهاقولای اولان - ناظم لاق بیلم او قدر مهم بر شی می ؟ . . خصوصاً مباحث علمییه برهان اولق حیثیتنی حائز می ؟ . . او یله ایسه ، سزک او ایکی بیتکزه مقابل یوز بیتلک بر قصیده تقدیم ایده جگمه سوز ویریورم . همان امر ایدیکنز ! . هم اصمار لاییکز رجا ایده رم : ناللی قدیم ، سنبل زاده ، نابی اسلوبنده می اولسون ؛ یوقسه سروری ویا نفی اسلوبنده می اولسون ! . ایسته دیککنز کیی حاضرلارم .

شیمدی شعر بحثنده دکلز ؛ علم بحثنده یز ؛ و - انسانلرک اوکنده اکیلیمک ایچون تربیه کورمه مش اولان - بن ، سزه دلیل کتیریورم . (رولینسن) ی بر آزدها سویلته جگم ؛ اوندن صوکرده بر چوق علمایی کتیروب سزکله یوز یوزه بولوندوره جنم باقالم یوزو کزک رنگی آته جقمی ؟ . بنم ذوقمده بودر !

بناء علیه ، بنده سزه شیمدیلاک

آج باشکی ای عاشق عمر طوز سوره چکار ! . . . * »

دیه بر اخطارده بولونه رقینه نظر دقتکزی مباحث جدیه به دعوت ایدیورم . قصیده بی - ایسترسه کز - بر آزا صوکره بازار باصدیریرم افندم .

مابعدی کله جکدر

رضا نوقبی

* » بو مصراع فی الحقیقه عاشق عمرکدر . اونی هرکس بیلیر .